

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 8-3/2016 г.

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО, обн. ДВ, бр. 57/02.07.2004 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 12/2016 г.), във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 36, ал. 10 и 11 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ, бр. 73/2007 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.)

СЪГЛАСУВАМ

проект на Морска стратегия на Република България с Програма от мерки с период на действие 2016-2021 г. (Морска стратегия)

Възложител: Басейнова дирекция „Черноморски район“ - Варна

Характеристика на проекта на Морска стратегия:

Проектът на Морска стратегия е изготвен в изпълнение на изискванията на Рамкова Директива за Морска Стратегия 2008/56/ЕС (РДМС).

Стратегията се разработва за крайбрежните морски води, териториалните морски води и изключителната икономическа зона на Република България, като в крайбрежните морски води допълва Плана за управление на речните басейни.

Морската стратегия е насочена към опазване и подобряване на състоянието на морската околна среда и на съществуващите, или очаквани неблагоприятни въздействия.

Целите на Морската стратегия са:

- Постигане и поддържане на „добро състояние“ на морската околна среда;
- Защита и съхраняване на морската околна среда, предотвратяване на нейното влошаване или, когато е практически възможно, възстановяване на морските екосистеми в територии, които са били неблагоприятно засегнати;
- Предотвратяване и намаляване на въвеждането и освобождаването на вещества от антропогенен произход в околната среда с цел поетапно премахване на замърсяването и гарантиране липсата на съществено въздействие или опасност за човешкото здраве, биологичното разнообразие на морските екосистеми и законосъобразното използване на морето.

Морската стратегия е изготвена в три части:

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

- Първоначална оценка на състоянието на морската околна среда, дефиниции за „добро състояние на морската околна среда“ и набелязване на екологични цели и свързаните с тях индикатори;
- Програми за мониторинг;
- Програма от мерки (ПоМ) за поддържане или постигане на добро състояние на морската околна среда.

поради следните мотиви:

1. Морската стратегия е насочена към изпълнение на националните ангажменти, произтичащи от европейското законодателство и в нея са предвидени цели и мерки за гарантиране постигането и поддържането на добро състояние на морската околна среда съгласно изискванията на РДМС.
2. Проектът на Морска стратегия, в т.ч. ПоМ, е съобразен със съотносимите международни, европейски и национални нормативни актове и стратегически документи.
3. Морската стратегия способства за постигане на цели по опазване на околната среда, включени в стратегически, планови и програмни документи на национално и европейско ниво.
4. Целите на Морската стратегия са насочени изцяло към опазване на околната среда и човешкото здраве.
5. Съгласно направените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве:
 - На ниво „цели“ очакваните въздействия са изцяло положителни - преки и косвени, дългосрочни;
 - На ниво „ПоМ“, при реализирането на голяма част от мерките ще има директен положителен принос към опазване на околната среда или няма да има пряко въздействие върху околната среда като цяло, но изпълнението им ще има общ положителен ефект. Не се очакват значителни отрицателни въздействия;
 - Въздействие, клонящо към негативно, е оценено като възможно единствено по отношение на:
 - биотичен компонент „макроводорасли“, дънните съобщества, морските птици, в т.ч. в защитени територии и зони в резултат на мярката за преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси, като предвид, че мярката е планирана с оглед изследване на възможността за намаляване на ефекта от настоящите дейности по депониране на драгажни маси върху състоянието на морската околна среда е много малко вероятно появата на такива негативни въздействия;
 - културно-историческото наследство в резултат на мярката за промотиране и стимулиране (включително и финансово) на незастрашаващи околната среда методи за събиране на рапан (Rapan) и черупкови (миди) и мярката за преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси;
 - изпълнението на ПоМ ще допринесе за предотвратяване и ограничаване на относимите към Морската стратегия екологични проблеми, като не се очаква възникване на нови екологични проблеми в резултат на прилагането на стратегията.

- не се очаква трансгранично въздействие върху околната среда и здравето на хората на съседни държави, нито на други черноморски страни, тъй като самата Морска стратегия представлява стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море, то целевият ефект от нейното прилагане в своята цялост е положителен, като не се очаква предложените мерки да окажат значително трансгранично въздействие;
 - заключението на доклада за екологична оценка въз основа на анализите и оценките на потенциалното въздействие е, че Морската стратегия, в т.ч. ПоМ като цяло ще има положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при спазване на предложените смекчаващи мерки.
6. За проекта на Морска стратегия е изготвен Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху предмета и целите на опазване на защитените зони, като:
- 6.1. ДОСВ е оценен с положителна оценка на качеството, след което е публикуван на интернет страницата на МОСВ. В рамките на предвидения в Наредбата за ОС едномесечен срок за достъп на обществеността до доклада, в МОСВ не са получени мотивирани писмени становища и не е постъпила информация, попадаща в хипотезата на чл. 23, ал. 6 от *Наредбата за ЕО* и чл. 36, ал. 9 от *Наредбата за ОС*.
- 6.2. В ДОСВ са идентифицирани природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони, които могат да бъдат засегнати от реализирането на Морската стратегия. Анализирани са предвидените в стратегията мерки и въздействието им върху елементите от националната екологична мрежа и въз основа на това е направено обобщено заключение за липса на значителна степен на отрицателно въздействие върху целостта, предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, които може да бъдат засегнати от реализирането на Морската стратегия.
- 6.3. При спазване на предвидените по-долу общи и специфични смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и отстраняване на неблагоприятни въздействия от прилагането на Морската стратегия върху защитените зони:
- Не се очакват въздействия върху тях като унищожаване/увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици;
 - Не се очаква фрагментиране на природните местообитания и местообитания на видовете и целостта на зоните ще бъде запазена;
 - Кохерентността на мрежата от защитени зони и генетичният обмен между видовете, предмет на опазване в тях, няма да бъдат нарушени;
 - Не се очаква безпокойство на видовете, предмет на опазване в защитените зони, което да доведе до нарушаване на структурата и числеността на популациите им.
- 6.4. При спазване на постановените условия кумулативното въздействие от прилагането на мерките от Морската стратегия и други с подобен характер планове, програми, проекти и инвестиционни предложения ще бъде сведено до минимум.
- 6.5. Реализацията на мерките, предвидени в Морската стратегия на Република България, има за цел постигане и поддържане на добро състояние на морската околна среда и в дългосрочен план ще окаже положително въздействие върху състоянието на морските екосистеми, в т.ч. и в защитените зони.

7. Мерките, съгласно РДМС, са планирани на базата на първоначалната оценка на състоянието на морската околна среда и анализ на пропуските, с оглед осигуряване на необходимия обхват и адекватност по отношение нуждите на морската околната среда. Разработени са първоначален списък и кратък списък с нови мерки, като вторият е изготвен чрез комбиниране на подобни мерки и редуциране на мерки от първоначалния списък. Прилагането на препоръчаните смекчаващите мерки в ДОСВ и доклада за ЕО изключва възможността за отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, поради което прилагането на други алтернативни решения не само че не е необходимо, но и би попречило или забавило постигането на добро състояние на морските води, вкл. в морската част на разглежданите защитени зони.
8. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването (с изх.№ 04-09-240/18.11.2016 г.) не се очаква осъществяването на стратегията да има отрицателно въздействие върху здравето на хората, а се очаква положително въздействие вследствие подобряване на околната среда в морските води.
9. В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятни последици от реализирането на Морската стратегия.
10. В хода на процедурата по екологична оценка са проведени консултации, в т.ч. обществено обсъждане, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин в документацията по екологична оценка. Не са получени становища и възражения по законосъобразност, по време на консултациите.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици:

A. Общи мерки:

1. Планирането и осъществяването на всички дейности в рамките на стратегията да не противоречат на режимите на защитените зони, постановени със заповедите за обявяването и плановете за управлението им, както и на режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването и плановете за управлението им.
2. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, предмет на Морската стратегия, попадащи в обхвата на приложенията към ЗООС или извън тях, както и под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване, при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, постановени в решението/становището.

Б. Мерки за отразяване в окончателния вариант на проекта на Морска стратегия:

1. Мярката „Създаване на синхронизирани и представителни мрежи от морски защитени територии в Р България и Румъния, както и на планове за управлението им. Подобен контрол на регламентирани дейности в защитените зони“ да се преформулира по следния начин „Създаване на синхронизирани и представителни мрежи от морски защитени зони в Р България и Румъния, както и на планове за управлението им. Увеличаване на площта на защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии в морската среда. Подобен контрол на регламентирани дейности в защитените зони и защитените територии“.

2. Въвеждане на забрана за тралиране и драгиране в защитените зони, включени в списъка от защитени зони по ЗБР, одобрен с решение на Министерския съвет.

В. Мерки за изпълнение при прилагането на Морската стратегия:

1. Определянето на местоположението на пристанища, места за дълбоководно заустване на отпадъчни води и за отглеждане на аквакултури, да се извършва на базата на хидродинамични модели, доказващи че ситуирането им на определеното място няма да доведе до влошаване качеството на водите за къпане.
2. При прилагане на мярка „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)“:
 - 2.1 При определяне на площадки за депониране - да се избягват местата, в които се концентрират или през които мигрират дънни риби с високо консервационно и/или стопанско значение (калкан, есетрови риби).
 - 2.2 Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на защитените зони на недвижими културни ценности (НКН) и зони за археологическо наблюдение по чл.160 и 161 на Закона за културното наследство.
 - 2.3 За съгласуване на дейностите по драгиранията на морското дъно, възложителят да представя на БД становище от Регионален исторически музей (РИМ) Варна, РИМ Бургас или Центъра за подводна археология – Созопол, с цел да не се засягат защитените територии и зони с НКН.
3. При изпълнение на мярка „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация.“ и мярка „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)“ да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-трал в границите или в близост до защитени зони и защитени територии от Националната екологична мрежа. При определяне на такива нови места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия и да бъдат определени отстояния от защитените зони и защитените територии, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.
4. Мярка „Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни биотехники за морското аквакултурно производство или за добив на стопански ценни видове“ да се прилага само в случаите на производство на морски аквакултури от местни видове, естествено обитаващи Черно море, както и за добив на морски местни ресурси или вече интродуцирани и разпространени в Черно море видове.

II. Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на Морската стратегия:

1. На всеки две години Басейнова дирекция “Черноморски район” (БДЧР) - Варна да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането на Морската стратегия, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването ѝ, който да представя в МОСВ за одобряване не по-късно от 1 юли на всяка трета година.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Морската стратегия да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори (с периодичност на отчитане: на всеки две години):

№	Мярка за наблюдение и контрол	Индикатори по прилагане на мярката	Периодичност (срок)	Орган, отговорен за предоставяне на информацията
1.	<p>Към мярка 13 от Нови мерки към Програмата от мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> Опазване на мигриращия вид Средиземноморски буревестник и Среден (Качулат) корморан в крайбрежните, териториални води и Изключителната икономическа зона на Черноморските държави Изследвания за числеността и разпространението на Средиземноморския буревестник и Качулатия корморан по Черноморското крайбрежие 	<p>Брой установени индивиди от Средиземноморския буревестник и Качулатия корморан по Черноморското крайбрежие и в сравнение с предишни числености – бр. и %;</p> <p>Публикувани резултати (доклади, публикации) относно дейностите в морето, които оказват отрицателно влияние върху популациите на двата ключови вида – бр.</p>	На всеки две години	МОСВ, ИАОС, БДЧР, РИОСВ
2	Мониторинг на средообразуващите макрозообентосни видове по характерни морски биоценози	Индекси, оценяващи състоянието и функционалността на бентосното съобщество – видово разнообразие и богатство, съотношение опортюнисти/чувствителни видове, биотичен индекс (АМВІ)	На всеки две години	БДЧР, РИОСВ, Институт по океанология - БАН
3	При прилагане на мярка 16 от Програмата от мерки: Мониторинг и контрол върху неместните видове риби, миди и ракообразни, внасяни за аквакултури	Брой видове; данни за биологията на видовете; Установени аквакултурни неместни видове извън районите за култивирането им; Наличие на биологични смущения в морската среда от селективна	Преди издаване на разрешителни за дейността и по време на експлоатацията на аквакултурата	МОСВ, ИАРА, РИОСВ

№	Мярка за наблюдение и контрол	Индикатори по прилагане на мярката	Периодичност (срок)	Орган, отговорен за предоставяне на информацията
		екстракция на видове, включително инцидентен и нецелев улов; Съобщества, доминирани от местни видове.		

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на стратегията, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящото становище, възложителят/новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 4 от ЗООС, становището губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрена стратегията.

Заинтересованите лица могат да обжалват становището пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪР:

Дата: 22.12.2016г.

